

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Ιστορίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α'	ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΗ ΝΕΟΤΕΡΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΟΙ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΕΣ ΣΤΗ ΝΕΟΤΕΡΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και ερευνητικές ασκήσεις	3	15	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδίκευσης γενικών γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://history.ionio.gr/postgraduate/documentation/studies/modern-history/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</p> <p>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος «Οι αυτοκρατορίες στη Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία» οι φοιτητές θα έχουν μελετήσει και εμβαθύνει σε ένα σημαντικό θέμα όπως είναι η δομή, τα χαρακτηριστικά και η δυναμική των αυτοκρατορικών συστημάτων και ο ρόλος που διαδραμάτισαν στη διαμόρφωση της νεότερης και σύγχρονης ιστορίας. Συγκεκριμένα, με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Θα έχουν κατανοήσει το ρόλο των αυτοκρατοριών στη διαμόρφωση του σημερινού παγκόσμιου πολιτικού και οικονομικού συστήματος. 2. Θα έχουν εμβαθύνει στην έννοια της αυτοκρατορίας, έτσι όπως διαμορφώθηκε

από τον 12^ο ως τον 20^ο αιώνα.

3. Θα έχουν μελετήσει και ερευνήσει συγκεκριμένες εκφράσεις αυτοκρατορικών συστημάτων όπως η οθωμανική, η ρωσική και οι ευρωπαϊκές αποικιακές αυτοκρατορίες.

4. Θα έχουν κατανοήσει τη μεθοδολογία μελέτης μεγάλων, πολυεθνικών και πολυθρησκευτικών κρατικών σχηματισμών και τη διαφορά τους με άλλες πολιτικές οντότητες όπως τα εθνικά κράτη.

5. Θα έχουν προβληματιστεί γύρω από τα μεγάλα ζητήματα όπως: θρησκεία και πολιτική, θρησκεία και εθνική ιδεολογία, αποικιοκρατία, οικονομική εξάρτηση και καπιταλισμός, πολιτικές ενσωμάτωσης και καταπίεσης αλλοεθνών ή αλλόθρησκων πληθυσμών.

Η εμπάθυνση σε αυτά τα πεδία θα επιτρέψει στους φοιτητές να προχωρήσουν σε γόνιμες διασυνδέσεις και συσχετισμούς με τις ευρύτερες πολιτικές, πολιτισμικές, κοινωνικές και οικονομικές εξελίξεις που συντελέστηκαν σε παγκόσμιο επίπεδο και να αναπτύξουν περαιτέρω τη συνδυαστική και αναλυτική τους ικανότητα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Προαγωγή της ελεύθερης και δημιουργικής σκέψης, ανάπτυξη της συνδυαστικής και αναλυτικής ικανότητας, αυτόνομη και ομαδική εργασία, εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον, παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών, σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα, άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής, ανάπτυξη ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Κεντρικός θεματικός άξονας του μαθήματος είναι οι αυτοκρατορίες κατά την πρώιμη νεότερη περίοδο έως τα μέσα του 20^{ου} αιώνα μέσα από συγκεκριμένα ιστορικά παραδείγματα. Οι παραδόσεις είναι δομημένες στη βάση τεσσάρων θεματικών ενοτήτων που εστιάζουν σε διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές και τύπους αυτοκρατοριών:

- Δυτική Ευρώπη
- Ισλάμ και αυτοκρατορίες
- Ευρωπαϊκές αποικιακές αυτοκρατορίες
- Ρωσική Αυτοκρατορία

Οι παραδόσεις που προκύπτουν είναι διαρθρωμένες ως εξής:

1. Η έννοια της αυτοκρατορίας στη Δυτική Ευρώπη από τον 12ο έως και το 17ο αιώνα

(Διδάσκων: Φώτης Μπαρούτσος).

Με απαρχή τον ρωμαϊκό και τον χριστιανικό οικουμενισμό εξετάζεται η εξέλιξη της έννοιας της αυτοκρατορίας στη Δυτική Ευρώπη, με αναφορές στις νομικές παραδοχές που την υποστασιοποιούν, όπως και τη θεολογική και πολιτική της νομοποίηση.

2. & 3. Ισλάμ και αυτοκρατορίες I και II (δύο παραδόσεις)

(Διδάσκουσα: Σοφία Λαΐου).

Παρουσιάζονται τα κύρια χαρακτηριστικά των σημαντικότερων αυτοκρατοριών, που ιδρύθηκαν από μουσουλμανικές δυναστείες: οθωμανική, σαφαβιδική και Μουγάλ. Αναλύεται επίσης ο ρόλος του Ισλάμ στη διατήρηση της κοινωνικής και πολιτικής συνοχής των αυτοκρατοριών, καθώς και η οικονομική διεύθυνση της Ευρώπης και οι συνέπειές της.

4. Αποικιακές αυτοκρατορίες: η ευρωπαϊκή αποικιοκρατία στον κόσμο, 16ος-20ός αιώνας

(Διδάσκων: Λάμπρος Φλιτούρης)

Εξετάζεται συνοπτικά η συγκρότηση και εξέλιξη των ευρωπαϊκών αποικιακών αυτοκρατοριών από τον 16^ο ως τον 20^ο αιώνα. Γίνεται αναφορά στα διαφορετικά αποικιακά μοντέλα και δίνεται έμφαση στη νέα αποικιοκρατία του 19^{ου} αιώνα καθώς και στην εξέλιξη της ευρωπαϊκών αποικιακών αυτοκρατοριών από τον Α΄ ως τον Β΄ παγκόσμιο πόλεμο.

5. Ευρωπαϊκές αποικιακές αυτοκρατορίες: η Ισπανική αυτοκρατορία, 16^{ος} – 19^{ος} αιώνας

(Διδάσκουσα: Μαρία Δαμηλάκου).

Μέσα από το παράδειγμα της Ισπανικής αυτοκρατορίας που συγκροτήθηκε στην αμερικανική ήπειρο από τις αρχές του 16^{ου} αιώνα, μελετάται η λογική και η λειτουργία των διατλαντικών αποικιακών αυτοκρατοριών. Εξετάζονται θέματα όπως οι σχέσεις μητρόπολης και αποικιών, το εμπορικό μονοπώλιο, το φαινόμενο της φυλετικής και πολιτισμικής επιμειξίας και η κοινωνική διαστρωμάτωση. Επίσης, γίνονται συγκρίσεις ανάμεσα στο ισπανικό και στο βρετανικό αποικιακό σύστημα ενώ εξετάζονται και οι κρίσεις που οδήγησαν στην αποαποικιοποίηση και στη δημιουργία των εθνικών κρατών στην αμερικανική ήπειρο.

6. Η Ρωσική Αυτοκρατορία, 16ος-20ός αιώνας

(Διδάσκων: Νικόλας Πίσσης).

Αναλύονται συνοπτικά η ιστορία της δημιουργίας και της εδραίωσης της ρωσικής αυτοκρατορίας, καθώς και τα αίτια, οι φάσεις και οι κατευθύνσεις της ρωσικής εδαφικής επέκτασης από την εποχή του Ιβάν του Τρομερού μέχρι τον Στάλιν. Ακόμα, οι εξωτερικοί αντίπαλοι της (τσαρικής ή σοβιετικής) Ρωσίας και οι απόπειρες εκρωσισμού και γενικότερα ενσωμάτωσης πληθυσμών που υπήχθησαν σε ρωσική εξουσία. Επίσης, παρουσιάζονται οι κυριότεροι πυλώνες της κρατικής εξουσίας και της ρωσικής επέκτασης, το χάσμα «δυτικοφρόνων» – «σλαβόφιλων» αλλά και τα όρια της ρωσικής ισχύος. Και πώς, ανά περιόδους, η αυτοκρατορική πολιτική και

ενίστε υπόσταση της Ρωσίας υπονομεύτηκε από την αδυναμία της να εκσυγχρονιστεί επαρκώς πολιτικά, κοινωνικά και οικονομικά.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Παραδόσεις πρόσωπο με πρόσωπο / εξ αποστάσεως εκπαίδευση και υποστήριξη</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Πλατφόρμα σύγχρονης εξ αποστάσεως διδασκαλίας Πλατφόρμα ασύγχρονης διδασκαλίας Χρήση power point, προβολή οπτικο-ακουστικού υλικού.</p>	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαλέξεις/παρακολούθηση, προετοιμασία, συμμετοχή</p>	<p>40</p>
	<p>Παρακολούθηση διαλέξεων από άλλα μαθήματα του ΠΜΣ στα οποία ο φοιτητής δεν αξιολογείται αλλά των οποίων η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική</p>	<p>15</p>
	<p>Μελέτη βιβλιογραφίας</p>	<p>100</p>
	<p>Ερευνητικές ασκήσεις</p>	<p>60</p>
	<p>Συγγραφή τελικής εργασίας</p>	<p>120</p>
	<p>Συνεργασία με διδάσκοντες</p>	<p>40</p>
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p>375 ώρες</p>
	<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η γλώσσα αξιολόγησης είναι τα ελληνικά. Μέθοδοι αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γραπτή εργασία • Ατομικές και ομαδικές ασκήσεις • Προφορικές παρουσιάσεις στην τάξη

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Η έννοια της αυτοκρατορίας στη δυτική Ευρώπη (12^{ος}-17^{ος} αι.):

- R. Folz, *The Concept of Empire in Western Europe from the Fifth to the Fourteenth Century*, London 1969.
- U.R. Blumenthal, *The Investiture Controversy. Church and Monarchy from the Ninth to the Twelfth Century*, Philadelphia 1995.
- A. Pagden, *Lords of all the World. Ideologies of Empire in Spain, Britain, and France c. 1500 – c. 1800*, New Haven-London 1995.
- B. Stollberg-Rillinger, *The Holy Roman Empire. A Short History*, Princeton 2013.
- L. Daniel, *Popular Sovereignty in Early Modern Constitutional Thought*, Oxford 2016.

Ισλάμ και αυτοκρατορίες:

- St. Dale, *The Muslim Empires of the Ottomans, Safavids and Mughals*, Cambridge 2010.
- J. Burbank-F. Cooper, *Empires in World History*, Princeton 2010.
- K. Barkey, *Αυτοκρατορίες και διαφορετικότητα. Οι Οθωμανοί σε συγκριτικό πλαίσιο*, μτφρ., Αθήνα 2013.
- S. Subrahmanyam, *Empires between Islam and Christianity, 1500-1800*, Suny UNY 2019.
- S. Faroqhi, *The Ottoman and Mughal Empires*, London 2019.

Αποικιακές αυτοκρατορίες: η ευρωπαϊκή αποικιοκρατία στον κόσμο, 16^{ος}-20^{ός} αιώνες

- Λ. Φλιτούρης, *Αποικιακές αυτοκρατορίες. Η εξάπλωση της Ευρώπης στον κόσμο, 16^{ος}-20^{ός} αιώνες*, Ασίνη 2015.
- H. Magdoff, *Αποικιοκρατία. Η ευρωπαϊκή επέκταση μετά το 1763* (μτφ. Α. Καρακατσούλη), Μελάι 2008.
- H. Wesseling, *Les empires coloniaux européens 1815-1919*, Folio Histoire 2009.
- J. MacKenzie, *The partition of Africa 1880-1900 and European Imperialism in the Nineteenth Century*, Methuen & Co 1983.
- R. Hyam, *Understanding the British Empire*, Cambridge University Press 2009.

Ευρωπαϊκές αποικιακές αυτοκρατορίες: Ισπανική αυτοκρατορία

- J. Adelman, *Sovereignty and Revolution in the Iberian Atlantic*, Princeton University Press 2007.
- J.H. Elliot, *Empires of the Atlantic World: Britain and Spain in America, 1492-1830*, Yale University Press 2006.
- H. Kamen, *Empire: How Spain became a World Power, 1492-1763*, Harper Collins 2003.
- J. Fisher, *The economic aspects of Spanish Imperialism in America 1492-1810*, Liverpool University Press 1997.
- B. Thomas, *The Atlantic World. Europeans, Africans, Indians and Their Shared History 1400-1900*, Cambridge University Press 2009.

Η Ρωσική Αυτοκρατορία, 16ος-20ός αιώνας:

Ι. Andreyev και L. Leshchenko, *Δοκίμια ρωσικής ιστορίας*, Εν πλω 2015.

Ρ. Bushkovitch, *Ιστορία Της Ρωσίας. Πολιτική, οικονομία, κοινωνία, θρησκεία, τέχνες και επιστήμες από τον 9ο αιώνα έως την περεστρόικα*, Αιώρα 2016.

Ο. Figes, *The story of Russia*, Bloomsbury Publishing 2022.

Γ. Hosking, *Russia: People and Empire, 1552-1917*, Harvard University Press 1998.

Γ. Κατσόβσκα, *Η αυτοκρατορική Ρωσία (1613-1917)*, Gutenberg 2008.